

ביאור בדרך אפשר

1 נאמר במגילת אסתר, כי לאחר נס פורים:
 2 וְקָבַל הַיְהוּדִים אֶת אֲשֶׁר הִחְלוּ לַעֲשׂוֹת¹, וּמִבְּאֵר כ"ק מו"ח
 3 אֲדַמּו"ר הרבי הרי"צ, חותנו של הרבי, בְּמֵאֲמָרוֹ דְּבוּר־הַמִּתְחִיל
 4 הַפּוֹתַח בַּפּסוּק זֶה שְׂאֲמָרוֹ בְּפִרְיִם קִטָּן לִפְנֵי אַרְבָּעִים שָׁנָה²
 5 בשנת תרפ"ז, ארבעים שנה לפני
 6 אמירת מאמר זה עלידי הרבי בשנת
 7 תשכ"ז (בִּשְׁנָה הָאֲחֻרֹנָה שֶׁהָיָה
 8 בְּמִדְיָנָה הָיָא בְרוּסְיָה בְּחַיִּים
 9 חַיָּתוֹ בְּעֵלְמָא דִּין בעולם הזה,
 10 כמסופר בדברי ימי חייו – בשנת
 11 תרפ"ז הרבי הרי"צ נאסר ושוחרר
 12 ולאחר מכן, בתחילת שנת תרפ"ח, יצא
 13 מרוסיה), דַּעְתָּה בְּזִמְן הַגְּלוּת
 14 הַם הַיְהוּדִים קָבְלוּ מֵה שֶׁהִחְלוּ
 15 כָּבֵר לִקְבַל עַל עַצְמָם בְּזִמְן דַּמְתַּן-
 16 תוֹרָה, כִּאֲשֶׁר אָמְרוּ "נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע"
 17 וקבלו על עצמם את התורה והמצוות
 18 וּבְאֲמָרָם ו"ל³ וכפי שאמרו
 19 חכמינו וזרונם-לברכה בגמרא עַל
 20 פְּסוּק⁴ זֶה קִיָּמוֹ וְקָבְלוּ
 21 הַיְהוּדִים, דְּקִיָּמוֹ עֲתָה בְּתוֹרָה
 22 נִס פורים מֵה שֶׁקָּבְלוּ כָּבֵר בְּזִמְן
 23 דַּמְתַּן-תוֹרָה.
 24 וּמִקְשָׁה הרבי הרי"צ במאמר,
 25 דְּלִכְאוּרָה הוּא דָּבָר נִפְלָא,
 26 דַּמְתַּן-תוֹרָה הוּא יִשְׂרָאֵל
 27 בְּתַכְלִית הָעֵילוּי, לאחר כל
 28 הַנִּסִּים וְהַנִּפְלְאוֹת שֶׁהָיוּ בַּעַת יְצִיאַת
 29 מִצְרַיִם וְקִרְיַת יֶסֶד-סוּף ולאחר
 30 שֶׁהַתְּכוּנָה לַמֶּתָן תוֹרָה שְׁבַע שְׁבוּעוֹת
 31 וְהָיָה בַּעַת מִתֵּן תוֹרָה גִּילּוּי
 32 אֱלֹקוֹת בְּמוֹחַשׁ מִמֶּשׁ שְׂרָאוֹ
 33 אֱלֹקוֹת, קְדוּשָׁה רִחֻמִּית, בְּצוּרָה
 34 מוֹחַשִׁית כִּשֶׁם שְׂרָאוִים דְּבָרִים גִּשְׁמִיִּם
 35 מוֹחַשִׁים [כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב⁵ בְּתוֹרָה
 36 בְּתִיאור קַבְלַת הַתּוֹרָה וַיִּרְדּוּ הַיְהוּדִים עַל
 37 הַר סִינַי, הֵינּוּ שֶׁהֵייתָה הַתְּגַלּוֹת
 38 אֱלֹקוֹת לְמַטָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְאֲוִן
 39 שֶׁפָּעַל גִּילּוּי אֱלֹקוֹת (לֹא רַק
 40 עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֲלָא) גַּם
 41 בְּכָל מְצִיאוֹת הָעוֹלָם,
 42 וּבְמֵאֲמָרוֹ רַבּוֹתֵינוּ ו"ל שֶׁהָיָה הַקּוֹל דְּבַר ה' בְּמִתֵּן תוֹרָה – "אֲנִכִּי

ביאור בדרך אפשר

ה' אלוֹקֶיךָ" יוֹצֵא מִד' רַחֲחוֹת הָעוֹלָם
 43 וּמִלְמַעְלָה וּמִלְמַטָּה⁶, כְּלוֹמֵר מִכָּל שֵׁשׁ הַקְּצוּנוֹת שֶׁל גְּדֵרֵי הַמְצִיאוֹת
 44 הַגִּשְׁמִיּוֹת וּבְאֲוִן שֶׁצָּפְרוּ לֹא צָוָה, עוֹף לֹא פָּרַח כּו' אֲלָא
 45 הָעוֹלָם שׁוֹתֵק וּמִתְרִישׁ כּו'⁷, הִרִי שֶׁהַתְּגַלּוֹת אֱלֹקִית בְּמִתֵּן תוֹרָה
 46 פָּעֵלָה וְהִשְׁפִיעָה בְּכָל פְּרָטֵי הַמְצִיאוֹת
 47 הַגִּשְׁמִיּוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה שֶׁעָנְנוּ זֶה
 48 הַפְּעוּלָה וְהַהִשְׁפָּעָה שֶׁל גִּילּוּי אֱלֹקִי
 49 בְּעוֹלָם בְּאֲוִן שֶׁהַצִּיּוּרִים וְהַעוֹפוֹת וְכָל
 50 הָעוֹלָם לֹא הִשְׁמִיעוּ קוֹל מוֹרָה עַל
 51 גּוֹדֵל הַבֵּיטוּל שֶׁל כָּל חֲלָקִי
 52 הַבְּרִיאָה לֵאלֹקוֹת, כִּי פֶּאֶשֶׁר יֵשׁ
 53 אֵיזוֹ תְּנוּעָה שֶׁל הַנְּבִרָה, הִרִי זֶה
 54 מוֹרָה עַל עָנְנוּ שֶׁל יִשׁוּת
 55 וּמְצִיאוֹת עֲצִמִּית, וְהַתְּנוּעָה אוֹ הַשְׁמַעַת
 56 הַקּוֹל מִבְּטָאִים זֹאת כּו' וְאֵילוּ שְׂחִיקָה
 57 וְהַעֲדָר תְּנוּעָה הֵם סִימָן לְבִיטוּל
 58 הַמְצִיאוֹת הַעֲצִמִּית, מֵה-שְׂאִינ־פֶּן
 59 בְּזִמְן הַגְּלוּת הוּא הַהִיפֶךְ מֵזֶה
 60 מִמֶּשׁ, לְעוֹמֵת הַמִּצָּב הַנַּעֲלָה שֶׁל בְּנֵי
 61 יִשְׂרָאֵל וְהַבְּרִיאָה בַּעַת מִתֵּן תוֹרָה, הִרִי
 62 גְּלוּת הַמִּצָּב יָרוּד מֵאֵד (וְהִרִי נִס פורים
 63 הַתְּרַחַשׁ בְּמַחֲלֵךְ גְּלוּת בָּבֶל, לְאַחַר
 64 חוֹרְבַן הַבַּיִת הָרִאשׁוֹן וּלְפָנֵי בְּנִיין הַבַּיִת
 65 הַשֵּׁנִי) וּבְפֶרֶט בִּימֵי הַמֶּן
 66 שֶׁבִּיקֵשׁ כּו', כִּאֲשֶׁר לֹא זָו בְּלִבּוֹ
 67 שֶׁבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיוּ גְּלוּת הִרִי בִּימֵים
 68 הַהֵם הָיָה מִצָּב חָמוּר בְּמִיּוֹד (גְּלוּת
 69 בְּתוֹךְ גְּלוּת) כְּמִסּוּפֵר בְּמִגִּילַת אֶסְתֵּר מֵה
 70 הַמֶּן בִּיקֵשׁ לְעֹשֶׂת לְבַנֵּי יִשְׂרָאֵל שְׂאָז
 71 הָיָה הַגְּלוּת בְּתוֹקֶף פֶּל פֶּךְ עַד
 72 שֶׁהִתְהַוָּה הַגְּזֵרָה הַקָּשָׁה וְהַחֲמוּרָה
 73 שֶׁל הַמֶּן עַל כָּל הַיְהוּדִים, בְּלִי
 74 יוֹצֵא מִן הַכֶּלֶל, מְצַעַר וְעַד וְגַן טָף
 75 וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד⁸, בְּכָל
 76 מְדִינוֹת הַמְּלָךְ⁹ (הֵינּוּ
 77 שֶׁהִגְזִירָה הָיְתָה בְּאֲוִן שְׂלֵא
 78 הָיְתָה אֲפֻשְׁרוֹת לְבָרוּחַ כּו'¹⁰
 79 לְמִקּוֹם אַחֵר וְלְמִדְיָנָה אַחֵר, כְּדַבְּרֵי
 80 חֲכָמֵינוּ ז"ל שְׂבָאוֹתָם יָמִים אַחֲשׁוּרוֹשׁ
 81 הִיָּה מוֹשֵׁל בְּכִיפָה וּמְלַכְתּוֹ הִיָּתָה עַל
 82 כָּל הָאָרְצוֹת), וְעַל-פִּי הַיָּדוּעַ
 83 הֵם בְּגָלֵל הָרוֹחַנִיּוֹת, וְכָל מֵה
 84 שֶׁפָּעַל הָעֲנִינִים שֶׁבְּגָשְׁמִיּוֹת

בס"ד. שבת פרשת תשא, שושן פורים קטן, ה'תשכ"ז (הנחה בלתי מוגה)

וְקָבַל הַיְהוּדִים אֶת אֲשֶׁר הִחְלוּ לַעֲשׂוֹת¹,
 וּמִבְּאֵר כ"ק מו"ח אֲדַמּו"ר
 דְּבוּר־הַמִּתְחִיל זֶה שְׂאֲמָרוֹ בְּפִרְיִם קִטָּן לִפְנֵי
 אַרְבָּעִים שָׁנָה² (בִּשְׁנָה הָאֲחֻרֹנָה שֶׁהָיָה
 הַיְהוּדִים חַיִּים בְּרוּסְיָה), דַּעְתָּה בְּזִמְן
 הַגְּלוּת הַם קָבְלוּ מֵה שֶׁהִחְלוּ כָּבֵר
 בְּזִמְן דַּמְתַּן-תוֹרָה, וּבְאֲמָרָם ו"ל³ עַל
 פְּסוּק⁴ זֶה קִיָּמוֹ וְקָבְלוּ הַיְהוּדִים,
 דְּקִיָּמוֹ עֲתָה מֵה שֶׁקָּבְלוּ כָּבֵר בְּזִמְן
 דַּמְתַּן-תוֹרָה. וּמִקְשָׁה, דְּלִכְאוּרָה הוּא
 דָּבָר נִפְלָא, דַּמְתַּן-תוֹרָה הוּא יִשְׂרָאֵל
 בְּתַכְלִית הָעֵילוּי, וְהָיָה גִּילּוּי אֱלֹקוֹת
 בְּמוֹחַשׁ מִמֶּשׁ [כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב⁵ וַיִּרְדּוּ
 הַיְהוּדִים עַל הַר סִינַי, וּבְאֲוִן שֶׁפָּעַל
 (לֹא רַק עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֲלָא) גַּם בְּכָל
 מְצִיאוֹת הָעוֹלָם, וּבְמֵאֲמָרוֹ רַבּוֹתֵינוּ
 ו"ל שֶׁהָיָה הַקּוֹל יוֹצֵא מִד' רַחֲחוֹת
 הָעוֹלָם וּמִלְמַעְלָה וּמִלְמַטָּה⁶, וּבְאֲוִן
 שֶׁצָּפְרוּ לֹא צָוָה, עוֹף לֹא פָּרַח כּו' אֲלָא
 הָעוֹלָם שׁוֹתֵק וּמִתְרִישׁ כּו'⁷, שֶׁעָנְנוּ
 זֶה מוֹרָה עַל גּוֹדֵל הַבֵּיטוּל, כִּי פֶּאֶשֶׁר
 יֵשׁ אֵיזוֹ תְּנוּעָה, הִרִי זֶה מוֹרָה עַל
 עָנְנוּ שֶׁל יִשׁוּת כּו', מֵה-שְׂאִינ־פֶּן
 בְּזִמְן הַגְּלוּת הוּא הַהִיפֶךְ מִמֶּשׁ שְׂרָאוֹ
 אֱלֹקוֹת, קְדוּשָׁה רִחֻמִּית, בְּצוּרָה
 מוֹחַשִׁית כִּשֶׁם שְׂרָאוִים דְּבָרִים גִּשְׁמִיִּם
 מוֹחַשִׁים [כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב⁵ בְּתוֹרָה בְּתִיאור
 קַבְלַת הַתּוֹרָה וַיִּרְדּוּ הַיְהוּדִים עַל הַר
 סִינַי, הֵינּוּ שֶׁהֵייתָה הַתְּגַלּוֹת אֱלֹקוֹת
 לְמַטָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְאֲוִן שֶׁפָּעַל
 גִּילּוּי אֱלֹקוֹת (לֹא רַק עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל,
 אֲלָא) גַּם בְּכָל מְצִיאוֹת הָעוֹלָם,
 וּבְמֵאֲמָרוֹ רַבּוֹתֵינוּ ו"ל שֶׁהָיָה הַקּוֹל דְּבַר
 ה' בְּמִתֵּן תוֹרָה – "אֲנִכִּי

(1 אסתר ט, כג. 2) נדפס בקונטרס פט (סה"מ תשי"א ע' 180 ואילך), ואח"כ בסה"מ תרפ"ז ע' קי ואילך. וראה גם מכתב כ"ה אדר שנה זו (אג"ק חכ"ד ע' דש ואילך). (3 שבת פח, א. 4) אסתר ט, כז. (5 יתרו יט, כ. 6) ראה שמו"ר פ"ה, ט. תקו"ז תכ"ב (סד, ב). תניא פל"ו (מו, א). (7) שמו"ר ספכ"ט. (8) אסתר ג, יג. (9) שם ח, ה. (10) ראה גם לקו"ש ח"א ע' 214.

שבת פרשת תשא, שושן פורים קטן, ה'תשכ"ז

ביאור בדרך אפשר

1 שמתרחש בגשמיות נובע ומשתלשל ממצב הדברים למעלה ואם מצבם של
 2 בני ישראל בגשמיות חמור וקשה הרי זה משום שמצבם הרוחני נחות וירוד
 3 שְׁהָרִי לִית אִין, לא קיים דִּין לְלֹא דִּין, מוֹכֵן שְׁגָם בְּרוּחַנִיּוֹת
 4 לְמַעְלָה הִיָּה עֲנִין שֶׁל יְרִידָה וְכוּ', לגבי מעמדם ומצבם של בני
 5 ישראל וְהִינּוּ שְׁבִינֵי יִשְׂרָאֵל הָיוּ
 6 אֲזוּ בִימֵי גִזִּירַת הַמֶּן בְּמַתְּכֵלִית 1
 7 הַשְּׁפָלוּת, וְלִכְאוּרָה אֵינּוּ 2
 8 מוֹכֵן, אִיךְ אֲזוּ דְוֹקָא קִימּוּ מַה 3
 9 שְׁקַבְלוּ כְּבֵר בְּמַתַּן-תּוֹרָה, כִּךְ 4
 10 שְׁדוּקָא בְּמַצַּב הַשְּׁפָל וְהִירוּד נִשְׁלַמָּה
 11 קִבְּלַת הַתּוֹרָה עַל יַדֵּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וִישׁ 5
 12 לַתּוֹמָה אִיךְ אֲפֹשֶׁר יִיתְכֵן שְׁדוּקָא 6
 13 בְּזִמְן הַגְּלוּת יִהְיֶה עֲנִין נַעֲלָה 7
 14 יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר בְּמַתַּן-תּוֹרָה, 8
 15 שְׁאֲזוּ בְּמַתַּן תּוֹרָה רַק הַחֲלוּ 9
 16 לַעֲשׂוֹת, שְׁהִיתָה זֹו הַתְּחַלָּה 10
 17 בְּלִבְד, וְלֹא קִבְּלָה מוֹשְׁלַמַת 11
 18 וְכִמְאֵמֵר רַבּוֹתֵינוּ ז"ל³ מִכָּאן 12
 19 מוֹדַעַא רַבָּה לְאוּרֵיתָא 13
 20 (שְׁקַבְלוּהָ בְּאוּנְסֵי¹¹, עַל-יְדֵי 14
 21 כְּפִיָּה), וְאֵילּוּ הַגְּמֵר וְהַקִּיּוּם 15
 22 הִיָּה דְוֹקָא בְּזִמְן הַגְּלוּת 16
 23 וְהַגְּזֵרָה כּוּ' עַל הַפְּסוּק הָאֵמֹר 17
 24 בְּמַתַּן-תּוֹרָה "וַיִּתִּיּצְבוּ בַתְּחִיתֵי הַהָר", 18
 25 נֹאמֵר בְּנִגְמָרָא: "מִלְּמַד כִּסְפָּה קִדְרוּשׁ- 19
 26 בְּרוּךְ-הָאֵל עֲלֵיהֶם אֵת הָהָר (הָר סִינַי) 20
 27 כְּנִיגִית (כְּמוֹ חֲבִית הַפּוּכָה) וְאֵמֵר לָהֶם, 21
 28 אִם אַתֶּם מַקְבִּלִים הַתּוֹרָה מוֹטֵב וְאִם 22
 29 לֹאֵו שֶׁם תְּהֵא קְבוּרַתְכֶם. אֵמֵר רַבִּי אַחָא 23
 30 בְּרֵי יַעֲקֹב מִכָּאן מוֹדַעַא רַבָּה לְאוּרֵיתָא 24
 31 (שֶׁאִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יִקִּימוּ אֵת 25
 32 הַתּוֹרָה, יוֹכְלוּ לִטְעוֹן שֶׁהַקְּבִלָּה 26
 33 וְהַהִסְכָּמָה לֹא הִיתָה מֵרַצוֹן אֵלֹא 27
 34 מֵאוּנְס). אֵמֵר רַבָּא אֶף-עַל-פִּי-כֵן הָדוּר 28
 35 קִבְּלוּהָ (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל חֲזוּר וְקִיבְּלוּ אֵת 29
 36 הַתּוֹרָה מֵרַצוֹן) בִּימֵי אַחְשׁוּרוּשׁ (כִּי 30
 37 בְּגַלְל הִנֵּס הַתְּעוּרָוּרָו בִּאֲבַחַת ה') דְּכַתִּיב 31
 38 קִימּוּ וְקִבְּלוּ הַיְּהוּדִים, קִימּוּ (בִּימֵי אַחְשׁוּרוּשׁ) מַה שְׁקִיבְּלוּ כְּבֵר (בְּמַתַּן-תּוֹרָה 32
 39 בְּהָר סִינַי), נִמְצָא שֶׁהַגְּמֵר וְהַשְּׁלִימוֹת שֶׁל מַתַּן-תּוֹרָה הִיוּ דוּקָא בִּימֵי גִזִּירַת 33
 40 הַמֶּן, וּמַתְּחֻקַּת הַשְּׁאֵלָה, אִיךְ יִיתְכֵן שְׁדוּקָא בְּמַצַּב יְרֹוד הִיגִיעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל 34
 41 לְשִׁלּוּמַת שְׁלֹא הִיגִיעוּ אֵלֵיהֶם בְּמַצַּב נַעֲלָה. 35
 42 (ב) וּמִכָּאֵר הַרְבִּי רַבֵּי ע"פ פְּמֵאֵמֵר¹² הַנוֹכֵר, שְׁבִימְזֵן הַגְּלוּת פְּשַׁעְמַד 36

ביאור בדרך אפשר

43 עֲלֵיהֶם הֶמֶן כּוּ' וְגוֹר עֲלֵיהֶם גִּזִּירָה כֹל כִּךְ קִשָּׁה וְחִמּוּרָה הִנֵּה אֲזוּ
 44 דְוֹקָא עֲמֵדוּ בְּמַסִּירַת נַפְשׁ עַל הָאֵמוּנָה בְּה' וְקִבְּלַת הַתּוֹרָה וְהַמְצוּת
 45 (בְּגִלוּי), דְּבֵר שְׁלֹא הִיָּה בַעַת מַתַּן תּוֹרָה וְכִמּוּ שְׁפַתְבּ רַבִּינוּ הִזְקֵן
 46 בְּתוֹרָה אוּר¹³ סֵפֶר הַמִּכְּתִיל מֵאֵמֵרֵי חֲסִידוֹת שְׁלוֹ עַל פְּרִשְׁיּוֹת הַתּוֹרָה שֶׁל
 47 חוֹמְשִׁים בְּרֵאשִׁית וְשִׁמּוֹת וּמְגִילַת
 48 אֶסְתֵר שְׁאֵם רְצוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 49 לְהִמִּיר דָּתָם, לֹא הִיָּה הֶמֶן
 50 עוֹשֶׂה לָהֶם כְּלוּם, שְׁלֹא גְזַר אֲלֵא
 51 אֲלֵא עַל הַיְּהוּדִים, וְאִם הִיוּ
 52 מוֹתֵרִים עַל יְהוּדוּתָם, חֲלִילָה, הִיוּ
 53 מִצִּילִים אֵת עַצְמָם מִגִּזִּירַת הַמֶּן אֲלֵא
 54 שְׁהֵם כֹּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מְסֵרוּ עַצְמָן
 55 לְמוֹת הִיוּ מוֹכִינִים לְהִתְהַרֵּג עַל יְהוּדוּתָם
 56 כֹּל הַשָּׁנָה כּוּלָּה, מֵאֵז הַהַגְּזִירָה
 57 נִגְזְרָה וְעַד שֶׁהִיא תְּהִבְטָלָה חֲלָפָה שָׁנָה
 58 וְלֹא עָלָה לָהֶם בְּמִשְׁךְ כֹּל אוֹתָה
 59 שָׁנָה לֹא עֲלָתָה עַל לִיבָם שֶׁל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 60 אִפִּילוּ מִחֲשֻׁבַּת חוּץ מִחֲשָׁבָה שֶׁל
 61 הַיִּפְךְ הָאֵמוּנָה בְּה' חֲסִי-וְשְׁלוֹם¹⁴,
 62 הֵן בְּנוֹגַע לְמַחֲשָׁבָה, הֵן
 63 בְּנוֹגַע לְדִיבּוּר וְהֵן בְּנוֹגַע
 64 לְמַעֲשֶׂה, דְּהִינּוּ לַעֲמוּד
 65 בְּנִסְיוֹן לְמִסּוּר נַפְשׁוֹ אִפִּילוּ
 66 שְׁלֹא לַעֲשׂוֹת רַק אֵיזָה מַעֲשֶׂה
 67 לְבַד רַק בְּמַעֲשֶׂה (שֶׁהוּא כּוּחַ חִיצוֹנִי
 68 לְגַבִּי כּוּחוֹת הַנֶּפֶשׁ הַפְּנִימִיִים) נִגְד
 69 אֲמוּנַת ה' אֲחָד, כְּגוֹן
 70 לְהַשְׁתַּחֲוֹת לַעֲבוּדָה-זָרָה אֶף
 71 שְׁאֵינּוּ מֵאֲמִין בְּה' כֹּלֵל בְּלִבּוֹ
 72 (כְּמוֹ שְׁפַתְבּ רַבִּינוּ הִזְקֵן
 73 בְּתַנְיָא¹⁵ שְׁכֹאשֶׁר יְהוּדִי עוֹמֵד כַּפְּנֵי
 74 נִסְיוֹן שֶׁל עַבּוּדָה זָרָה, הָרִי מְכַלֵּי הַבֵּט
 75 עַל מִצְבוֹ הַרוּחָנִי, גַּם אִם הוּא מוֹגֵדֵר
 76 כ'קֵל שְׁבַקְלִים, הוּא מוֹכֵן לְמִסּוּר אֵת
 77 נַפְשׁוֹ וְלִהְתַּגְּבֵר עַל הַנִּסְיוֹן, גַּם שְׁלֹא
 78 לַעֲשׂוֹת מַעֲשֶׂה הַנְּרָאָה כְּעַבּוּדָה זָרָה
 79 אִפִּילוּ לֹלֵא אֵמוּנָה בְּלִיבּוֹ).
 80 וְכִמְבּוֹאֵר בְּמִקּוֹם אַחֵר¹⁶ בְּתוֹרַת חֲסִידוֹת שְׁמִסִּירוֹת-נַפְשׁ זֹו שֶׁל
 81 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל הָאֵמוּנָה בְּה' בִּימֵי גִזִּירַת הַמֶּן פְּעֻלָּה לְהִיּוֹת וְיִקְזֵן כְּלִישָׁן
 82 הַנְּיָן¹⁷, שְׁכֵן כֹּל הַגִּזִּירָה הַתַּפְּשֶׁרָה מִשׁוּם שְׁבוּמֵן הַגְּלוּת יֵשׁ שִׁינָה לְמַעְלָה,
 83 כְּבִיכּוֹל, וְכִפִּי שְׁמַבְקִישׁ "עוֹרָה, לְמַה תִּישֵׁן ה'" אֲבַל בְּגַלְל הָאֵמוּנָה בְּה'
 84 וְהַעֲמִידָה בְּנִסְיוֹן שְׁלֹא לַעֲבוּד עַבּוּדָה זָרָה, בְּנֵי יִשְׂרָאֵל פְּעוּלוֹ שֶׁתְּהִיָּה הַתְּעוּרָוּרָו

(11) פרש"י שבת שם. (12) פ"ג. פט"ו. (13) מג"א צז, א. (14) ראה גם הוספות לתו"א מג"א קכ, סע"ד. (15) ספ"ט. (16) ראה ד"ה בלילה ההוא ה'ש"ת (סה"מ ה'ש"ת ע' 9). (17) תהלים עח, סה. וראה ילקוט שמעוני אסתר רמז תתרנ"ד. (18) אסתר ו, א.

וקבל היהודים את אשר החלו לעשות

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 למעלה, כביכול, וכמו שכתוב במגילת אסתר **פְּלִילָה הַהוּא נְדָדָה שְׁנַת**
2 **הַמֶּלֶךְ**¹⁸, ודרשו שהכוונה לכך שנדרה שנתו של הקדוש ברוך הוא, מלכו
3 של עולם, כביכול **וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְבַּטְּלָה הַגְּזֵרָה**.
4 **וְכִיּוֹן שְׁבוּזְמֵן הַגְּזֵרָה הָיָה אֲצֵלֶם עֲנִין הַמְּסִירוֹת-נֶפֶשׁ, לְכֹן**
5 **הָיָה אִזְ הָעֲנִין דְּקַבַּל הַיְּהוּדִים**
6 **אֵת אֲשֶׁר הִחְלוּ לַעֲשׂוֹת, 1**
7 **שֶׁקִּימוּ מֵהַ שְׁקִיבּוֹ כָּבֵר**
8 **בְּמִתְן-תּוֹרָה וּמַעֲתָה מוּבֵן מִדּוֹעַ**
9 **דּוּקָא בּוּזְמֵן הַגְּלוּת, בְּמַצַּב רוּחַנִי יוֹד, 2**
10 **הַגִּיעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְקַבַּל הַתּוֹרָה**
11 **בְּשִׁלְמוֹת, יוֹתֵר מֵאִשֶׁר בַּעַת מִתֵּן תּוֹרָה**
12 **– כִּי דּוּקָא אִזְ הִיתָה מְסִירוֹת נֶפֶשׁ וְכַפִּי 3**
13 **שִׁיתְבָּא עוֹד לְהֵלֵן.**
14 **וְהָעֲנִין בְּזָה, בְּמִבּוּאָר 4**
15 **בְּמִאָמְרָא**¹⁹ **הַנוֹכַח מִשְׁנַת תְּרַפ"ז**
16 **בְּעֲנִין ג' שְׁלוֹשַׁת הַחֲלָקִים 5**
17 **הַחֲלָקִים שְׁבַגְוָה, הַחֲלָקִים 6**
18 **הַמְּרוֹכְזִים מֵהֶם מוֹרַכְבַּ הַגּוֹף בְּאוֹפֵן 7**
19 **כִּלְלִי רֵאשׁ גּוּף וְהָגַל, שְׂאֵף- 8**
20 **עַל-פִּי שֶׁהָרַגַל הוּא הַמְּדַרְגָּה 9**
21 **הַיּוֹתֵר תַּחְתּוֹנָה שְׁבַאָדָם, 10**
22 **וְהַכּוּחוֹת וְהַחוּשִׁים וְחֻלְקֵי הָאֲבָרִים 11**
23 **שֶׁלָּהֶם יוֹתֵר פְּשוּטִים וּמְגוּשְׁמִים וּגַם 12**
24 **פְּחוֹת חַיּוֹנִים מֵאֵלֶּה שֶׁל שְׂאֵר חֻלְקֵי 13**
25 **הַגּוֹף וּבְמִיּוּחַד בִּיחַס לְרֵאשׁ מִכָּל- 14**
26 **מְקוֹם יֵשׁ יְתָרוֹן וּמַעֲלָה מִיּוֹדֵת 15**
27 **בְּרָגַל שְׁמַעְמִיד וּמַגְבִּיחָה גַם 16**
28 **אֵת הָרֵאשׁ וּלְמַעֲשֵׂה הָרֵאשׁ נִתְמַךְ 17**
29 **וְאֵף מִתְרוּם בְּזִכּוֹת הָרַגַל. 18**
30 **וְעַל-דִּרְךָ-זֶה בְּכִלְלוֹת יִשְׂרָאֵל, 19**
31 **שֶׁנִּמְשְׁלוּ לְקוּמָה שְׁלִימָה שֶׁל אָדָם וּגַם 20**
32 **בְּהֶם יִשְׁנָה חֻלּוּקָה כִּלְלִית לְשִׁלוּשַׁת 21**
33 **הַסּוּגִים הַלָּלוּ שֶׁל רֵאשׁ, גּוֹף וּרְגַל כְּמוֹ 22**
34 **שְׁפִתּוֹבָה**²⁰ **בְּדַבְרֵי מֹשֶׁה רַבְּנוּ עַל עַם 23**
35 **יִשְׂרָאֵל שֶׁשׁ מְאוֹת אֵלֶּף רְגָלִי 24**
36 **הָעַם אֲשֶׁר אֲנִכִּי בְּקִרְבּוֹ, הִרִי שֶׁהַעַם מְכּוּנָה בְּשֵׁם רְגָלִי, שִׁישׁ מַעֲלָה 25**
37 **מִיּוֹדֵת בְּמִדְרִיגַת הָרַגַל דְּכִנְסַת יִשְׂרָאֵל, רְגָלִי הָעַם, אֶפִּילוּ לְגַבִּי 26**
38 **מִדְרִיגוֹת גּוֹף רֵאשׁ שְׂעַל-יְדֵי-זֶה דּוּקָא עַל יְדֵי בַחֲנִית רְגָלִי נַעֲשֵׂה 27**
39 **אֲנִכִּי בְּקִרְבּוֹ, שֶׁהוּא הַמְּשַׁמְעוֹת הַפְּנִימִית שֶׁל הַכְּתוּב "אֲשֶׁר אֲנִכִּי בְּקִרְבוֹ" 28**
40 **הוּא שֶׁבְּבִנֵי יִשְׂרָאֵל יִשְׁנוּ עֲנִין הַגִּילּוּי הַאֲלוּקִי מִדְרִיגָה גְבוּוָה בְּיוֹתֵר 29**
41 **דְּבַחֲנִיַת כְּתָר תָּרַח עֲלִיּוֹן שֶׁלְמַעֲלָה מַעֲשֵׂר הַסְּפִירוֹת הַעֲלִיּוֹנוֹת כִּשְׁם שֶׁהַכְּתָר 30**
42 **הוּא מַעַל רֵאשׁ הָאָדָם, וּבַחֲנִית הַכְּתָר הוּא הָאָרֶה מִהַקְּב"ה בְּעַצְמוֹ (תְּנַרְמוּ 31**
43 **בְּבִיטוּי אֲנִכִּי שֶׁמְשַׁמְעוּ אֲנִי בְּעַצְמִי) בְּחֻקְמָה סְפִירַת הַחֻקְמָה הַעֲלִיּוֹנָה**

שבת פרשת תשא, שושן פורים קטן, ה'תשכ"ו

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 **כִּי אִם עֵינֵי הָאֱמוּנָה בָּהּ** הוא בבחינת סובב כל עלמין, **שְׂאִינוּ מוֹשֶׁג וְנִרְגָּשׁ** ולגבי העולמות והנבראים זהו אור מופשט (ולא
2 **כְּמוֹ אוֹמוֹת הָעוֹלָם, שְׂבַחֲנִית מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין** שאצל בני
3 ישראל היא בהבנה והשגה ובקירוב היא אצלם באופן של אמונה
4 כי הם כל כך רחוקים משייכות
5 לאלוקות שגם אור זה הוא לגביהם
6 דבר רחוק ומופשט שאינם מסוגלים
7 להשיג אלא רק להאמין במציאותו,
8 **וְאֵילוּ לְבַחֲנֵית סוֹבֵב כָּל**
9 **עֲלָמִין** האור הכלתי מוגבל שלמעלה
10 מגדרי הנבראים לגמרי **אֵין לָהֶם**
11 **שְׂכִיחוֹת כָּלֵל** 24 אפילו באופן של
12 אמונה וכל שכן באופן של השגה).
13 **וּכְמוֹ כֵּן עֵנִין הַמְּסִירוֹת-נֶפֶשׁ**
14 **שֶׁבְּבִי יִשְׂרָאֵל הוּא לְמַעְלָה**
15 **מִהַשְׁכָּל וְהַבְּנָה וְהַשְׂגָּה כו'**
16 **וְנוֹבַע בְּעֵיקָר מֵהָאֱמוּנָה.**
17 **ג) וְהִנֵּה מְאָמַר זֶה אָמְרוּ כ"ק**
18 **מו"ח אֲדַמּוּר בְּמִדְיָנָה הִיא**
19 **בְּרוּסִיָּה** (היא המדינה שְׂפָה
20 **נְתִיבָה תוֹרַת הַחֲסִידוֹת**
21 **בְּכָלֵל,** על ידי הבעל-שם-טוב
22 ותלמידיו **וּבִפְרֵט תוֹרַת חֲסִידוֹת**
23 **חֲב"ד,** על ידי האדמו"ר הזקן
24 **שְׂעֵל-יָדָה** על ידי תורת חסידות
25 **חֲב"ד נִמְשָׁךְ** אור החסידות הכללית
26 **וְיָרַד וְבָא לְיַד גִּילּוֹי בְּחֻמְהָ**
27 **בִּינְה-יָדְעַת,** היינו בשכל, בהבנה
28 והשגה **וְהַעֲיָקָר בְּנֵה** שענין
29 החסידות לא יישאר כדבר עיוני
30 מופשט אלא **שְׂיֻמְשָׁךְ** ויבוא לידי
31 ביטוי **בְּעֵנִין שֶׁל בְּכֵן** 25 מסקנה
32 מעשית **בְּנוֹגַע לְפֹעֵל** מתוך
33 **מְסִירוֹת-נֶפֶשׁ** על האמונה בה'
34 וענייני תורה ומצוות **בְּגִלּוֹי,** ותוכן
35 זה, של מסירות נפש על ענייני היהדות,
36 בא לידי ביטוי במאמר זה באופן בולט
37 ומודגש במיוחד **פִּדְיוֹעַ פְּרַשַׁת**
38 **הַיּוֹמִים הַהֵם,** התקופה שבה נאמר זה, בשנת תרפ"ו, שְׂהִיוּ אֲז
39 **בְּרוּסִיָּה הַסּוֹבְיֵטִית רְדִיפוֹת עַל עֵנִי הַתּוֹרָה וּמִצּוֹת, וְאֶף-עַל-**
40

פִּי-כֵן בְּהִיּוֹתוֹ בְּעֵיר הַבִּירָה שֶׁל הַמְּדִינָה שֶׁכֵּן מֵאִמֵּר זֶה נֹאמַר עַל
41 יְדֵי הַרְבֵּי הַרִי"צ בְּבֵית הַכִּנְסַת הַגְּדוֹל בְּעֵיר מוֹסְקוּוֹה שְׂשֵׁם בְּאוֹתָה עֵיר הָיָה
42 הַשׁוֹרֵשׁ וּמְקוֹר שֶׁל הַמְּנַגְּדִים לְעֵנֵי יְהוּדוֹת וְכו', וְלִמְרוֹת זֹאת
43 אָמַר כ"ק מו"ח אֲדַמּוּר מְאָמַר הַנִּל, וּבְאֹפֶן שְׂנוֹסֵף עַל
44 אֲמִירָתוֹ בְּבֵית הַכִּנְסַת, מְקַדֵּשׁ
45 מְעַט 26, הִנֵּה הַדְּבָר נִיבָר גַּם
46 בְּחוּץ, כְּמִסּוּפֵר בְּרִשְׁמָה מִיּוֹחַדַת
47 הַמַּחְאָרַת אֶת הַמַּעֲמַד שְׂבִית הַכִּנְסַת
48 הִיא מֵלֵא עַד אֶפֶס מְקוֹם וְאִנְשִׁים
49 הַתְּגוֹדְדוּ גַם בְּחוּץ בְּשׁוּק שְׂבוּ הִיוּ
50 רְגֵלָא דְתַרְמוּדָאִי 27, כְּמִבּוֹאֵר
51 בְּמֵאֵרֵי חֲסִידוֹת שְׂבִדְרֵי חֲכָמֵינוּ ז"ל
52 שְׁזָמַן הַדְּלֻקָּת נִר חֲנוּכָה הוּא "עַד
53 דְּכֵלִיא רְגֵלָא דְתַרְמוּדָאִי, הֵינּוּ עַד שְׁגַם
54 הַמַּחְאָרִים בְּדוֹכֵם מִפְּסִיקִים לִלְכַת, הֵם
55 רָמַז לִכְךָ שְׂצִירָךְ לְהַבִּיא אֶת אֹר הַתּוֹרָה
56 הַמַּצּוּוֹת גַּם לְשׁוֹךְ וְגַם לְמֵי שְׁנִקְרָאִים
57 'מִוִּרְדִים' כְּמִסּוּפֵר פְּרָטִי
58 הַדְּבָרִים שְׂהִיו בַּעַת אֲמִירַת הַמֵּאֵמֵר
59 בְּמִקְרָב 28 שְׂנִדְפֵס יַחַד עִם
60 הַמְּאָמַר 29, שְׂאֵף שְׂהִיָּה זֶה
61 מְשַׁתְּשָׁקַע הַחֻמְהָ 27, הֵן
62 כְּפִשׁוּטוֹ, בְּשַׁעַת לֵילָה וְהֵן
63 בְּפִנְיָמִיּוֹת הָעֵנִינִים, בְּשַׁעַת שֶׁל
64 חוּשׁ, הַעֵלֵם וְהַסְתֹּר, וְרוּחֵי, שַׁעַת שֶׁל
65 רְדִיפוֹת קִשׁוֹת עַל שׁוֹמְרֵי תּוֹרָה וּמִצּוּוֹת
66 הָיָה בֵּית הַכִּנְסַת הַגְּדוֹל בְּמוֹסְקוּוֹה
67 בּו נֹאמַר הַמֵּאֵמֵר מוֹאָר בְּנִירוֹת
68 רַבִּים, וְכֹאֲשֶׁר שְׂאֵלוֹ מֵה יוֹם
69 מִיּוֹמִים, וְמָה פֶּשֶׁר הָאוֹרוֹת
70 הַמִּיּוֹחַדִּים בְּבֵית הַכִּנְסַת הָיָה
71 הַמַּעֲנָה, שְׂרוּעֵם שֶׁל יִשְׂרָאֵל
72 הַרְבֵּי הַרִי"צ דּוֹרֵשׁ מְעַל הַבִּימָה,
73 בְּמַעֲמַד פְּמָה וְכֻמְהָ עֲשִׂירוֹת
74 מִיִּשְׂרָאֵל, שְׂבָאוֹ לְשִׁמוּעַ
75 דְּבָרָיו שֶׁל הַקְּב"ה, אֲשֶׁר גָּלָה
76 סוּדוֹ אֶל עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים 30
77 הַמוֹסְרִים אֶת דְּבַר ה' לַעַם יִשְׂרָאֵל,
78 וּמְשַׁפְּסָקָה הַנְּבִיאָה, הָרִי זֶה עַל-יְדֵי הַנְּבִיאִים שֶׁבְּכָל דּוֹר
79 וְדוֹר שְׂבִדְרֵיהֶם הֵם דְּבַר ה' כְּמוֹ דְּבַר הַנְּבִיאִים, וְאֹמֵר בְּפִמְבִּי

(24) ראה סידור (עם דא"ח) רפד, ג. רפז, סע"ב ואילך. סהמ"צ להצ"צ כג, א. 25) ראה סה"מ תרצ"א ע' שכו. וש"נ.
(26) יחזקאל יא, טו. מגילה כט, א. 27) לשון חז"ל — שבת כא, ב. 28) "מאחד הרבנים העסקנים אז ברוסיה, ונותן מושג,
אף שרק במקצת, על יחס הממשלה אל היהדות ששרר אז ברוסיה, ומהסכנה שהיתה כרוכה בימים ההם באמירת מאמר
כזה, ובפרט בפומבי ובפרסום גדול" (לשון כ"ק אדמו"ר שליט"א בפתח דבר לקונטרס הנ"ל). 29) בקונטרס הנ"ל (סה"מ
תשי"א ע' 195 ואילך. תרפ"ז ע' רפח ואילך). 30) עמוס ג, ז.

וקבל היהודים את אשר החלו לעשות

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 **וּבִפְרֹהֶסְיָא**, כאמור לעיל שאמירת המאמר הייתה בנוכחות קהל רב (וכפי
2 המסופר, היה ברור וידוע שבין הקהל נמצאים גם אנשים המתנגדים לענייני
3 יהדות, ובכל זאת הרבי הרי"צ דיבר בכל התוקף) **אֲשֶׁר מְפִי עוֹלָלִים**
4 **וְיוֹנְקִים** הלומדים תורה יסֶדֶת עוז לְהַשְׁבִּית אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם³¹,
5 **הֵינּוּ שְׂאִין לְהִתְפַּעֵל מֵהָאוֹיֵב**
6 המתנגד ללימוד התורה כו', **אֲלֵא**
7 **צְרִיכִים לְפַעוּל בְּהַעֲנִין דְּיִסְדֶּת עוֹז**, אין עוז **אֲלֵא**
8 **תּוֹרָה³²**, **לֹא רַק אֲצֵל בֵּן י"ח**
9 **שָׁנָה (כְּפִי שְׁהִיתָה גְזֵרַת**
10 **הַמְּלָכוֹת של רוסיה בימים ההם**
11 **שְׂיֵשׁ לְהַמְתִּין ולהימנע מלימוד**
12 **תורה עם ילדים ונערים צעירים עד**
13 **שְׂיִגְדֵל הַנַּעַר כו'³³)**, **וְלֹא רַק אֲצֵל בֵּן י"ג**
14 **אֲצֵל בֵּן י"ג שָׁנָה**, הרבי הרי"צ
15 **עוֹרֵר וְעוֹרֵר בְּאוֹתוֹ מַעֲמֵד עַל לִימוֹד**
16 **הַתּוֹרָה בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ לֹא רַק לֵאלוֹ**
17 **שֶׁכֶּבֶר מֵלֹא לַחַם י"ג שָׁנָה וְהֵם חַיִּיבִים**
18 **בְּמִצְוֹת אֲלֵא גַם אֲצֵל עוֹלָלִים**
19 **וְיוֹנְקִים, וְעַל-יַדֵּי-זֶה פּוֹעֲלִים**
20 **לְהַשְׁבִּית אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם כו'.**
21 **וְאִף שֶׁכֵּל זֶה הָאִמּוֹר לְעִיל אֹדוֹת**
22 **לִימוֹד תּוֹרָה מִתּוֹךְ מִסִּירוֹת נֶפֶשׁ מִמַּשׁ**
23 **שְׂיָךְ לְמַעֲמֵד וּמִצָּב הַמִּיּוֹחַד**
24 **שְׁהִיָּה בְּשֵׁנַת תּרפ"ז, כְּשִׁהְיָה**
25 **צוּרָךְ לְפַעוּל הַעֲנִין דְּלְהַשְׁבִּית**
26 **בְּנוֹגַע לְאוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם בְּגִלוֹי,**
27 **כִּי הִיוּ רְדִיפוֹת קִשׁוֹת עַל לִימוֹד הַתּוֹרָה**
28 **וְקִיּוּם הַמִּצְוֹת הָרִי מְזֵה מוֹכֵן גַּם**
29 **בְּנוֹגַע לְלִימוֹד מֵאִמֶּר זֶה גַּם**
30 **עֲתָה כֹּאשֶׁר אֵין רְדִיפוֹת כְּפִי שְׁהִיו**
31 **בִּימֵי הַחֵם, בְּכֹל זֹאת צִרִיךְ לְהִפִּיק**
32 **מֵמֵאִמֶּר זֶה הַתְּעוֹרָרוֹת וְעִידוֹד לִימוֹד**
33 **הַתּוֹרָה עַד כְּדֵי מִסִּירוֹת נֶפֶשׁ.**
34 **וּבְהַקְדָּמָה, שְׁלִימוֹד הַמֵּאִמֶּר**
35 **צְרִיךְ לְהִיֹּת בְּאוֹפֵן שְׁנַעֲשֶׂה**
36 **תּוֹרָתוֹ³⁴**, כְּדַבְּרֵי חֲכָמֵינוּ ז"ל
37 **(בַּגְּמָרָא) "בְּתַחֲלִילָה נִקְרָאת (הַתּוֹרָה) עַל**
38 **שְׁמוֹ שֶׁל הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּלְבִסּוּף**
39 **נִקְרָאת עַל שְׁמוֹ (שֶׁל הַלּוֹמֵד) שְׁנֵאִמֶּר**
40 **"בְּתוֹרַת ה' חֲפָצוֹ וּבְתוֹרָתוֹ יִהְיֶה יוֹמֵם**

42 ולילה, ולימוד תורה כראוי הוא לימוד כזה שבו התורה הופכת להיות 'תורת'
43 של הלומד ונקראת על שמו **הֵינּוּ לֹא בְּאוֹפֵן שְׁהוּא נִשְׁאָר מְצִיאוֹת**
44 נפרדת ונבדלת **בְּפְנֵי-עַצְמוֹ, וְלֹמֵד אֶת הַמֵּאִמֶּר שֶׁל הָאֲדַמּוּ"ר,**
45 **אֲלֵא בְּאוֹפֵן דְּיִקְבֵּל הִיְהוּדִים** שהדברים מתקבלים וחוברים בו
46 בפנימיות — **כְּשִׁמוֹ שֶׁל**
47 **הַמֵּאִמֶּר,** על שם הדיבור-המתחיל
48 **שֶׁל שְׁמוֹרָה עַל תּוֹכְנוֹ שֶׁל כָּל**
49 **הַמֵּאִמֶּר³⁵** על כל הפרטים האמורים
50 בו, גם אלה שלא קשורים ישירות
51 לפסוק הפותח **(עַל-דֶּרֶךְ מַה**
52 **שֶׁכָּתַב רַבֵּינוּ הִזְקֵן בְּשַׁעַר**
53 **הַיְחוד וְהָאֲמוּנָה³⁶** שבספר
54 **הַתְּנִיא שְׁשִׁמוֹ אֲשֶׁר יִקְרָאוּ לוֹ**
55 **לְכֹל נְבִיא וְנְבִיא בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ**
56 **הוּא חֵירוֹתוֹ הָאֵלּוּקִית וּמְקוֹר קִיּוּמוֹ**
57 **שֶׁל הַדְּבָר הַנִּקְרָא בְּשֵׁם זֶה,**
58 **וְכֵן הוּא גַם בְּשִׁמוֹת שֶׁל עֲנִינֵי**
59 **וּמֵאִמֶּרֵי תּוֹרָה, וּבְפָרְט שֵׁם**
60 **שְׁנִתְקַבֵּל בְּרוּב תְּפוצוֹת**
61 **יִשְׂרָאֵל,** דבר המעניק לו תוקף
62 **מִיּוֹחַד כְּמוֹכֵן מִמַּה שֶׁכָּתַב**
63 **הַרַמְבַּ"ם³⁷** **בְּנוֹגַע לְגִזְרָה**
64 **וּתְקַנָּה שֶׁפִּשְׁטָה בְּכָל יִשְׂרָאֵל,**
65 **שְׂיֵשׁ לָזֶה תּוֹקֵף שֶׁל מִצְוֹת-**
66 **עֲשֵׂה וּמִצְוֹת לֹא-תַעֲשֶׂה,**
67 **שְׁנֵאִמֶּר³⁸** **עַל פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר**
68 **יִוְרָד, לֹא תִסּוּר מִן הַדְּבָר**
69 **אֲשֶׁר יִגִּידוּ לָךְ), וְלִעֲנִינֵינוּ, לִימוֹד**
70 **הַמֵּאִמֶּר בְּאוֹפֵן שֶׁל "וּקְבַל הִיְהוּדִים"**
71 **הֵינּוּ שְׁהַלִּימוֹד חוֹדֵר אֶת כָּל**
72 **מְצִיאוֹתוֹ שֶׁל הַלּוֹמֵד (עַם נְעֻמָּט**
73 **אִים דוֹרָךְ אֵינְגְּאֲנָצֵן חוֹדֵר בּוֹ**
74 **וּמְקִיף אוֹתוֹ לַגְּמָרִי) וּמִתְאַחֵד עִמּוֹ**
75 **לְהִיֹּת מְצִיאוֹת אַחַת, וְלֹא דַבֵּר**
76 **נְבִדֵל בְּפְנֵי עַצְמוֹ וּבְלִשׁוֹן רַבְּנוֹ**
77 **הִזְקֵן בְּתַנְיָא³⁹** **לְגַבֵּי הַהַתְּאַחְדוֹת**
78 **שֶׁל הָאֲדָם הַלּוֹמֵד תּוֹרָה עִם הַתּוֹרָה**
79 **הַנְּלֻמְדָת: יְחוד נְפִלָא שְׂאִין**

1 **וּבִפְרֹהֶסְיָא, אֲשֶׁר מְפִי עוֹלָלִים וְיוֹנְקִים יִסְדֶּת עוֹז**
2 **לְהַשְׁבִּית אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם³¹,** הֵינּוּ שְׂאִין לְהִתְפַּעֵל
3 **מֵהָאוֹיֵב כו', אֲלֵא צְרִיכִים לְפַעוּל בְּהַעֲנִין דְּיִסְדֶּת**
4 **עוֹז, אֵין עוֹז אֲלֵא תּוֹרָה³²,** **לֹא רַק אֲצֵל בֵּן י"ח**
5 **(כְּפִי שְׁהִיתָה גְזֵרַת הַמְּלָכוֹת שְׂיֵשׁ לְהַמְתִּין**
6 **עַד שְׂיִגְדֵל הַנַּעַר כו'³³), וְלֹא רַק אֲצֵל בֵּן י"ג**
7 **שָׁנָה, אֲלֵא גַם אֲצֵל עוֹלָלִים וְיוֹנְקִים, וְעַל-יַדֵּי-זֶה**
8 **פּוֹעֲלִים לְהַשְׁבִּית אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם כו'.**
9 **וְאִף שֶׁכֵּל זֶה שְׂיָךְ לְמַעֲמֵד וּמִצָּב שְׁהִיָּה בְּשֵׁנַת**
10 **תּרפ"ז, כְּשִׁהְיָה צוּרָךְ לְפַעוּל הַעֲנִין**
11 **דְּלְהַשְׁבִּית בְּנוֹגַע לְאוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם בְּגִלוֹי, הָרִי מְזֵה**
12 **מוֹכֵן גַּם בְּנוֹגַע לְלִימוֹד מֵאִמֶּר זֶה גַּם עֲתָה.**
13 **וּבְהַקְדָּמָה, שְׁלִימוֹד הַמֵּאִמֶּר צְרִיךְ לְהִיֹּת בְּאוֹפֵן**
14 **שְׁנַעֲשֶׂה תּוֹרָתוֹ³⁴,** הֵינּוּ לֹא בְּאוֹפֵן שְׁהוּא נִשְׁאָר
15 **מְצִיאוֹת בְּפְנֵי-עַצְמוֹ, וְלֹמֵד אֶת הַמֵּאִמֶּר שֶׁל**
16 **הָאֲדַמּוּ"ר, אֲלֵא בְּאוֹפֵן דְּיִקְבֵּל הִיְהוּדִים —**
17 **כְּשִׁמוֹ שֶׁל הַמֵּאִמֶּר, שְׁמוֹרָה עַל תּוֹכְנוֹ שֶׁל כָּל**
18 **הַמֵּאִמֶּר³⁵** **(עַל-דֶּרֶךְ מַה שֶׁכָּתַב רַבֵּינוּ הִזְקֵן בְּשַׁעַר**
19 **הַיְחוד וְהָאֲמוּנָה³⁶** **שְׁשִׁמוֹ אֲשֶׁר יִקְרָאוּ לוֹ בְּלִשׁוֹן**
20 **הַקֹּדֶשׁ הוּא חֵירוֹתוֹ שֶׁל הַדְּבָר הַנִּקְרָא בְּשֵׁם זֶה,**
21 **וְכֵן הוּא גַם בְּשִׁמוֹת שֶׁל עֲנִינֵי וּמֵאִמֶּרֵי תּוֹרָה,**
22 **וּבְפָרְט שֵׁם שְׁנִתְקַבֵּל בְּרוּב תְּפוצוֹת יִשְׂרָאֵל,**
23 **כְּמוֹכֵן מִמַּה שֶׁכָּתַב הַרַמְבַּ"ם³⁷** **בְּנוֹגַע לְגִזְרָה**
24 **וּתְקַנָּה שֶׁפִּשְׁטָה בְּכָל יִשְׂרָאֵל, שְׂיֵשׁ לָזֶה תּוֹקֵף**
25 **שֶׁל מִצְוֹת-עֲשֵׂה וּמִצְוֹת לֹא-תַעֲשֶׂה, שְׁנֵאִמֶּר³⁸ עַל**
26 **פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יִוְרָד, לֹא תִסּוּר מִן הַדְּבָר אֲשֶׁר**
27 **יִגִּידוּ לָךְ), הֵינּוּ שְׁהַלִּימוֹד חוֹדֵר אֶת כָּל מְצִיאוֹתוֹ**
28 **(עַם נְעֻמָּט אִים דוֹרָךְ אֵינְגְּאֲנָצֵן) וּמִתְאַחֵד עִמּוֹ**
29 **לְהִיֹּת מְצִיאוֹת אַחַת, וּבְלִשׁוֹן רַבְּנוֹ הִזְקֵן**
30 **בְּתַנְיָא³⁹: יְחוד נְפִלָא שְׂאִין יְחוד כְּמוֹהוּ וְלֹא כְּפַרְפּוֹ נְמָצָא כָּלֵל בְּגִשְׁמִיּוֹת**

(31) תהלים ת, ג. ד"ה הנ"ל פ"ב. (32) ראה ספרי ברכה לג, ב. ויק"ר פל"א, ה. (33) ראה אגרות-קודש אדמו"ר מהווי"צ ח"א ע' רנח. ע' שלח. ע' תקסט ואילך. (34) ראה בארוכה שיחת יו"ד שבט שנה זו. (35) דאף ששם זה הוא בגלל שהתחלת המאמר היא בתיבות אלו, הרי הא גופא שהתחלת המאמר היא בתיבות אלו, ועל ששם נקרא המאמר, מוכיח שזהו תוכנו של כל המאמר. (36) בתחלתו. (37) ריש הל' ממרים. (38) פ' שופטים יז, יא. (39) פ"ה.

שבת פרשת תשא, שושן פורים קטן, ה'תשכ"ז

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 יחוד כמוהו ולא כערכו נמצא פלל בגשמיות להיות
2 לאחדים ומיוחדים ממש מכל צד ופנה וזאת משום שהדברים
3 הנלמדים חודרים בעומק ופנימיות המציאות של הלומד.
4 ועוד זאת, לימוד המאמר כדבעי כולל מרכיב נוסף פידוע פתגם כ"ק
5 מו"ח אדמו"ר⁴⁰, שלא די
6 בכך שהוא לומד את
7 המאמר, אלא המאמר צריך
8 ללמד אותו בנוגע להנהגתו
9 כו' היינו הצורך והחשיבות ליישם
10 את ההוראות של המאמר בפועל,
11 בהנהגתו של האדם. וכיון שיש
12 ציווי ללמוד את המאמר,
13 בודאי יש גם נתינת פח
14 שהלימוד יוכל להיות באופן
15 האמור, הן בנוגע לכללות
16 ענין המסירות-נפש, והן
17 בנוגע להענין דלהשפית אויב
18 ומתנגם והלימוד אכן יביא
19 לתוצאות בפועל בתחומים האמורים –
20 מסירות נפש והתגברות על 'אויב'
21 ומתנגם, כפי שהולך ומפרט.
22 ד) והענין פנה, דהנה גם
23 פאשר נמצאים בזמן של
24 הרחבה כו' ואין מניעות ועיכובים
25 ואין רדיפות המפריעות ללימוד
26 התורה, יכול וצריך להיות ענין
27 המסירות-נפש בנוגע ללימוד
28 התורה, כפי שיבואר הלהן.
29 ובהקדם המבואר במאמר⁴¹
30 דהנה אמרו רבותינו ז"ל⁴²
31 גדול המעשה את אחרים לתת
32 צדקה וכדומה יותר מן העושה
33 בעצמו, וכדוע בתמדין
34 דאורייתא לגבי תמיכה בלימוד
35 התורה (כמו זבולון ויששכר,
36 וזבולון היה עוסק במסחר ותומך
37 ביששכר שהיה עוסק בתורה כמו
38 שכתוב⁴³ שמח זבולון
39 בצאתך לעסוק במסחר ויששכר
40 באהליך בלימוד באוהלי תורה,
41 זבולון ויששכר עשו
42 שותפות, זבולון יוצא

לפרקמטיא ומשתפר ונותן לתוף פיו של יששכר, והם יושבים ועוסקים בתורה, לפיכך
הקדים זבולון ליששכר, שתורתו של יששכר
על ידי זבולון היתה⁴⁴), דמי שמעשה את חבירו
שיחזיק לומדי תורה, הוא יותר מן העושה
בעצמו. וכשם שהוא במעשה הצדקה לצרכי
לימוד התורה, כמו כן הוא בלימוד ממש,
הגדול המעשה את חבירו לתורה יותר מהלומד
בעצמו, דהו ענין גמילת חסדים בפנשו, וכמו
על דרך-משל לשעושין קביעות לימוד תורה
ברבים, ודוקא בין אנשים פשוטים שנעלה יותר
מיוחדת בכך שלמרות מצבם הנחות
והפשוט מתאמצים ולומדים תורה כו'
ומי שמביא לידי כך שילמדו תורה
ברבים וגם אנשים פשוטים ישתתפו
בלימוד, יש לו מעלה ויתרון לגבי אלה
שלומדים בעצמם. ומוכח, שאצלו
זה שגורם ומארגן את הלימודים הללו
הרי זה ענין של מסירות-
נפש, וכדי לעשות זאת הוא זקוק
ליתור משמעותי פי אף-על-פי
שחבירו הלומד כתוצאה מהפעולות
שלו מקיים מצות תלמוד
תורה, הרי הוא בעצמו מארגן
הלימודים אינו מקיים המצוה,
אפילו כאשר הוא המלמד תורה
לאנשים פשוטים כיון שביקלתו
ללמוד בינו לבין עצמו בעמקות
יותר אינו יוצא ידי חובתו בלימוד
פשוט ושטחי, וכדאיתא מובא
באחרונים⁴⁵ שמי שיכול

(40 ראה סה"מ תש"א ע' 54. ועוד. 41 פ"ו. 42 ב"ב ט, א. 43 ברכה לג, יח. 44 פרש"י עה"פ.

וקבל היהודים את אשר החלו לעשות

יא

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 לְלִמּוֹד בְּעִמְקוֹת יוֹתֵר וְלִמְדוּ בְּשִׁטְחֵיהֶן כּוֹ', הָרִי זֶה נִחְשָׁב
2 אֲצִלּוֹ לְבִיטוּל תּוֹרָה וְאֵינוּ מְקִיִּים אֶת מִצְוֹת לִמּוֹד הַתּוֹרָה בְּלִמּוֹד זֶה,
3 כְּדַמוּכַח מְדַבְּרֵי הַגְּמָרָא בְּמִסְכַּת מְגִילָה⁴⁶ שְׁמִבְטָלִין
4 תְּלִמּוּד-תּוֹרָה לְמִקְרָא מְגִילָה, וְלִכְאוּרָה הָרִי גַם קְרִיאַת הַמְּגִילָה הִיא
5 לִמּוֹד תּוֹרָה וּמְדוּעַ הִדְבַּר נִקְרָא בִּיטוּל
6 תּוֹרָה? אֵלָּא שְׁלֵגְבֵי מִי מְסוּגֵל לְלִמּוֹד
7 בְּעִינַי וּבְעוֹמֵק, לִימּוֹד שִׁטְחֵי כְמוֹ
8 קְרִיאַת הַמְּגִילָה נִחְשָׁב 'בִּיטוּל' תּוֹרָה,
9 וְכִךְ גַּם כְּאִשֶּׁר מִישֵׁהוּ מְסוּגֵל לְלִמּוֹד
10 לְעַצְמוֹ בְּעִינַי וּבְעוֹמֵק
11 וְאַף-עַל-פִּי-כֵן מוֹסֵר נִפְשׁוֹ
12 וְלִמְדוּ עִמּוֹ, עִם חֲבֵרוֹ שִׂיידֵךְ רַק
13 לְלִמּוֹד פְּשׁוּט וּשְׁטַחֵי, וְעַד שְׁלֹמֹד
14 גַם עִם עוֹלָלִים וְיוֹנְקִים,
15 דְּקָאֵי שֶׁחֹבֵנָה הִיא אֲפִילוֹ עַל
16 תִּינוּק שְׂאִינוּ יוֹדֵעַ לְדַבֵּר וּבִכֵּל
17 זֹאת מְחִירִים בְּנִפְשׁוֹ דְּבֵרֵי תּוֹרָה
18 (שְׁהָרִי אֲצִלּוֹ תִּינוּק שִׂיידֵעַ
19 לְדַבֵּר, מִתְחִיל כְּכֹר הַחֵיב
20 דְּחִינוּךְ, וְלִמּוֹד הַתּוֹרָה אִתּוֹ הוּא
21 חוֹבָה כְּמוֹ שְׁכָתוּב בְּהַלְכוֹת
22 (תְּלִמּוֹד תּוֹרָה⁴⁷), וְאַף-עַל-
23 פִּי-כֵן לְמֵרוֹת שְׁמֵדוּבֵר בְּעוֹלָל וְיוֹנֵק
24 רַךְ בִּיּוֹתוֹ, צָרִיךְ לְהִיטֵל אֲצִלּוֹ
25 הָעֵנָן דְּיִסְדֵּת עוֹז, אֵין עוֹ
26 אֲלָא תּוֹרָה וְכִיּוֹן שֶׁהִלִּימּוֹד אִתּוֹ
27 בּוֹרְאֵי אֵינוּ לִימּוֹד בְּעִינַי וּבְעוֹמֵק כִּפִּי
28 שֶׁהָאֵדָם הִיָּו יִכּוֹל לְלִמּוֹד לְעַצְמוֹ, אֲבָל
29 הוּא מוֹסֵר אֶת נִפְשׁוֹ, וּמוֹתֵר עַל
30 הַתּוֹעֵלַת הַרוּחָנִית שְׁלוֹ וְעוֹסֵק גַּם
31 בְּלִימּוֹד זֶה, וְזֵהוּ עֵנָן הַמְּסִירוֹת-נִפְשׁ
32 לְמַעַן לִימּוֹד הַתּוֹרָה כִּפִּי שֶׁהוּא בְּמַצַּב
33 שֶׁל רוּחָה.
34 וְעַל-דֵּרֶךְ-זֶה בְּנוֹגַע לְעֵנָן
35 דְּלִשְׁבִּית אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם,
36 דָּאף שְׁנִמְצָאִים בְּזִמְן שֶׁל
37 הַרְחֵבָה כּוֹ', וְתוֹרָה לֵה' אֵין אוֹיֵב
38 וּמִתְנַקֵּם שִׁמְפִּיעַ לִימּוֹד הַתּוֹרָה הָרִי
39 יִשְׁנֵנו הָאֵל זֵר אֲשֶׁר בְּקִרְבֵּךְ',
40 זֶה הַיֵּצֵר הָרַע⁴⁸, שֶׁהוּא
41 בְּכַחֲנֵית אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם וְיֵשׁ צוּרֵךְ
42 לְהַתְּגַבֵּר עֲלָיו וּלְנַצְחֵהוּ. הֵינּוּ,
43 שְׁלִפְעָמִים הוּא הַיֵּצֵר הָרַע כְּמוֹ

בְּאֲחֵרוֹנִים⁴⁵ שְׁמִי שְׂיִכּוֹל לְלִמּוֹד בְּעִמְקוֹת יוֹתֵר
וְלִמְדוּ בְּשִׁטְחֵיהֶן כּוֹ', הָרִי זֶה נִחְשָׁב אֲצִלּוֹ
לְבִיטוּל תּוֹרָה, כְּדַמוּכַח מְדַבְּרֵי הַגְּמָרָא בְּמִסְכַּת
מְגִילָה⁴⁶ שְׁמִבְטָלִין תְּלִמּוּד-תּוֹרָה לְמִקְרָא
מְגִילָה, וְאַף-עַל-פִּי-כֵן מוֹסֵר נִפְשׁוֹ וְלִמְדוּ עִמּוֹ,
וְעַד שְׁלֹמֹד גַּם עִם עוֹלָלִים וְיוֹנְקִים, דְּקָאֵי
אֲפִילוֹ עַל תִּינוּק שְׂאִינוּ יוֹדֵעַ לְדַבֵּר (שְׁהָרִי אֲצִלּוֹ
תִּינוּק שִׂיידֵעַ לְדַבֵּר, מִתְחִיל כְּכֹר הַחֵיב דְּחִינוּךְ,
כְּמוֹ שְׁכָתוּב בְּהַלְכוֹת תְּלִמּוֹד תּוֹרָה⁴⁷), וְאַף-עַל-
פִּי-כֵן צָרִיךְ לְהִיטֵל אֲצִלּוֹ הָעֵנָן דְּיִסְדֵּת עוֹז, אֵין
עוֹז אֲלָא תּוֹרָה.
וְעַל-דֵּרֶךְ-זֶה בְּנוֹגַע לְעֵנָן דְּלִשְׁבִּית אוֹיֵב
וּמִתְנַקֵּם, דָּאף שְׁנִמְצָאִים בְּזִמְן
שֶׁל הַרְחֵבָה כּוֹ', הָרִי יִשְׁנֵנו הָאֵל זֵר אֲשֶׁר
בְּקִרְבֵּךְ', זֶה הַיֵּצֵר הָרַע⁴⁸, שֶׁהוּא בְּכַחֲנֵית אוֹיֵב
וּמִתְנַקֵּם. הֵינּוּ, שְׁלִפְעָמִים הוּא כְּמוֹ אוֹיֵב, שֶׁהוּא
שׁוֹנֵא הַגְּלוּי⁴⁹, שְׂאוּמֵר בְּגִלּוּי לְעִשׂוֹת הַיִּפְךָ
הַתּוֹרָה, וְלִפְעָמִים הוּא כְּמוֹ מִתְנַקֵּם (נוֹקֵם)
שֶׁהוּא שׁוֹנֵא נִסְתֵּר וְעוֹלָל עֲלִילוֹת כּוֹ'⁴⁹, שְׂאוּמֵר
לוֹ שִׁיעֵשָׂה אֶמְנָם רַק עַל-פִּי הַתּוֹרָה, אֲבָל בְּאוֹפֵן
כּוֹ' (מִיט קוֹנֶצֶן). וְכִדִּי לְהִשְׁבִּית הָאוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם,
צָרִיכָה לְהִיטֵל הָעֵבֹדָה בְּאוֹפֵן דְּמִפִּי עוֹלָלִים
וְיוֹנְקִים, הֵינּוּ לְהַעֲמִיד אֶת עַצְמוֹ (הַאֲלֵטֵן זִיךְ)
בְּמַעֲמַד וּמַצֵּב דְּעוֹלָל וְיוֹנֵק, הֵינּוּ לְהַנִּיחַ אֶת
שְׁכָלוֹ כּוֹ'. וְזֵהוּ עֵנָן הַמְּסִירוֹת-נִפְשׁ, שְׁפִירוּשָׁה
גַם מְסִירַת הַרְצוֹן⁵⁰, הַשְׁכָּל וְהַמְדוּת כּוֹ', בְּאוֹפֵן
שֶׁעֲבוּדָתוֹ הִיא רַק מִצַּד 'קְבֻלַּת עוֹל' בְּלִבְד.
(ה) וְהִנֵּה הַכַּח עַל זֶה לְעוֹבֵד אֶת
ה' בְּמִסִּירוֹת נִפְשׁ בְּרַמָּה כּוֹ הוּא
מִמְשָׁה רַבְּנוֹ, כְּפִי שְׁמִבְכָּר
הַרְבֵּי הַרִּישׁוֹץ בְּמִאֲמָר⁵¹ זֶה
כְּפִירוּשׁ הַכְּתוּב⁵² וְאַתָּה מִשָּׁה
רַבְּנוֹ תִצְנֶה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ אֶל מִשָּׁה רַבְּנוֹ שְׁמֵן
זֵית זָךְ גוֹ' לְהַעֲלוֹת נֵר תָּמִיד,
דְּצוּוֹי (תִצְנֶה) הוּא לְשׁוֹן צוֹתָא
וְחִיבוּר שֶׁהוּא עֵנָן
הַהִתְקַשְׁרוּת, וּפִירוּשׁ וְאַתָּה
מִשָּׁה רַבְּנוֹ תִצְנֶה לְפִי הַמְשַׁמְעוֹת
הַפְּנִימִית הוּא שְׁמִשָּׁה מְקַשֵּׁר
עֵנָן הַהִתְקַשְׁרוּת, וּפִירוּשׁ וְאַתָּה תִצְנֶה הוּא שְׁמִשָּׁה מְקַשֵּׁר

(45) ראה שו"ת בית אפרים או"ח סס"ח. רש"ש מגילה ג, א. (46) שם. (47) לאדה"ז בתחלתו. (48) ראה שבת קה, ב. (49) ד"ה הנ"ל פ"ב. (50) ראה תו"א מקץ לו, ב. ובכ"מ. (51) פ"ג"ד. פט"ו. (52) ר"פ תצוה.

שבת פרשת תשא, שושן פורים קטן, ה'תשכ"ו

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 ומחבר נשמות ישראל עם הקדוש ברוך הוא ונותן להם כח
 2 להעלות גר תמיד, להתעלות ולהתקרב לאלוקות, והינו על-ידי-זה
 3 שהוא רועה ומפרנס את ישראל בענין האמונה, שמתחזק
 4 אותנו באמונתנו בהג' כו' ולכן נקרא "רועה מהימנא" שפירושו לא
 5 רק רועה ומנהיג נאמן אלא גם רועה
 6 המפרנס ומשפיע ומחזק את עניני
 7 האמונה. ועל-דרך-זה בנוגע
 8 לאתפשטותא דמשה שבכל
 9 דרא⁵³, כדברי הוזהר שבכל דור
 10 ודור יש 'התפשטות' (ניצוץ והארה)
 11 של משה רבינו שהם ראשי אלפי
 12 ישראל, עיני העדה⁵⁴, ראשי
 13 ומנהיגי הדור שהן המה רועי
 14 ישראל לחזק בכל אחד ואחד
 15 מבני ישראל את האמונה בהג'
 16 במסירת נפש כו', ובדורנו
 17 הרי זה כ"ק מו"ח אדמו"ר,
 18 שהוא 'התפשטות' של משה רבנו
 19 בדורנו הנותן כח לכל אחד ואחד
 20 מבני הדור שתהיה עבודה הנ"ל
 21 של לימוד התורה וקיום המצוות מתוך
 22 מסירות נפש שנובעת מהאמונה
 23 באופן תמידי (כמו שנאמר בפסוק
 24 לגבי הדלקת המנורה בבית המקדש
 25 שבה נאמר הכתוב "ואתה תצוה" גר
 26 תמיד), כמו שכתוב⁵⁵ לגבי
 27 כללות האמונה בה' שויתי הגו'
 28 לנגדי תמיד, היינו שהדבר צריך
 29 להיות תמיד, ללא הפסק ובאופן
 30 דטוב לב משתה תמיד⁵⁶,
 31 פסוק שמובא בהלכה לגבי פורים קטן,
 32 והיינו שעבודה זו צריכה להיות מתוך
 33 שמחה תמידית שקשור גם עם
 34 הענין דפורים, והרי המאמר נאמר
 35 לרגל פורים קטן ובענינו של פורים
 36 השמחה מודגשת שהרי כפורים
 37 ענין השמחה בולט במיוחד כי חוב
 38 איניש לבסומי עד דלא
 39 ידע⁵⁷, חייב אדם להתבסס עד
 40 שיגיע למצב של 'לא ידע' (בין ארוו
 41 המן' לברוך מרדכי) דהינו שיתעלה

1 ומחבר נשמות ישראל ונותן להם כח להעלות
 2 גר תמיד, והינו על-ידי-זה שהוא רועה ומפרנס
 3 את ישראל בענין האמונה, שמתחזק אותנו
 4 באמונתנו בהג' כו'. ועל-דרך-זה בנוגע
 5 לאתפשטותא דמשה שבכל דרא⁵³, שהם ראשי
 6 אלפי ישראל, עיני העדה⁵⁴, שהן המה רועי
 7 ישראל לחזק את האמונה בהג' במסירת נפש
 8 כו', ובדורנו הרי זה כ"ק מו"ח אדמו"ר, שהוא
 9 הנותן כח שתהיה עבודה הנ"ל באופן תמידי
 10 (גר תמיד), כמו שכתוב⁵⁵ שויתי הגו' לנגדי
 11 תמיד, ובאופן דטוב לב משתה תמיד⁵⁶, שקשור
 12 גם עם הענין דפורים, שהרי חוב איניש לבסומי
 13 עד דלא ידע⁵⁷, דהינו למעלה מענין השכל,
 14 שזהו ענין המסירות-נפש.

15 (ו) והנה כשם שעל-ידי ענין המסירות-נפש
 16 (בחינת הרגל) שבימי הפורים,
 17 נעשה גמר ושלמות הענין דמתן-תורה, שקימו
 18 מה שקבלו כבר, כמו כן על-ידי המסירות-נפש
 19 עתה, שהוא ענין העבודה בקבלת עול (בחינת
 20 הרגל), שלא זו בלבד שעל-ידי-זה נעשה
 21 להשבית אויב ומתנקם, ומצליחים בכל עניני
 22 העבודה, בלימוד התורה, נגלה וחסידות, וקיים
 23 המצות בהידור, ועבודת התפלה, אלא עוד זאת,
 24 שעל-ידי-זה זוכים לשלמות הענין דמתן-תורה
 25 בגילוי פנימיות התורה לעתיד-לבא, וכידוע
 26 שאף שלא יהיה עוד הפעם מתן-תורה⁵⁸, כיון
 27 שכל הענינים ניתנו כבר במתן-תורה, מכל-
 28 מקום גילוי פנימיות התורה יהיה לעתיד-לבא,
 29 כמו שכתוב⁵⁹ ישקני מנשיקות פיהו. וענין זה
 30 תלוי במעשינו ועבודתנו כל זמן משך הגלות⁶⁰,

ביאור בדרך אפשר
 לעבודת ה' למעלה מענין השכל, שזהו ענין המסירות-נפש
 כמבואר לעיל.
 (ו) והנה כשם שעל-ידי ענין המסירות-נפש (בחינת הרגל
 התחנתה לגבי בחינת 'אוף' וראש' כמבואר לעיל) שבימי הפורים,
 נעשה גמר ושלמות הענין
 דמתן-תורה, שקימו מה
 שקבלו כבר, כמבואר לעיל
 באריכות כמו כן על-ידי
 המסירות-נפש עתה, בדורות
 של 'עקבתא דמשיחא' שהוא ענין
 העבודה בקבלת עול (בחינת
 הרגל), גם יפעלו את מה שפעלו על
 ידי המסירות-נפש בפורים והיינו
 שלא זו בלבד שעל-ידי-זה
 בזכות המסירות-נפש כעת נעשה
 להשבית אויב ומתנקם,
 ומצליחים בכל עניני
 העבודה, בלימוד התורה,
 בשני חלקי התורה נגלה
 וחסידות, וקיים המצות
 בהידור, ועבודת התפלה,
 אלא עוד זאת, שעל-ידי-זה
 הודות לעבודת ה' מתוך מסירות נפש
 זוכים לשלמות הענין דמתן-
 תורה בגילוי פנימיות התורה
 לעתיד-לבא, שאו יתגלו סודות
 התורה שעדיין מכוסים ונעלמים
 וכידוע שאף שלא יהיה עוד
 הפעם מתן-תורה⁵⁸, כפי שהיה
 כיון שכל הענינים ניתנו כבר
 במתן-תורה, מכל-מקום
 גילוי פנימיות התורה יהיה
 לעתיד-לבא, כמו שכתוב⁵⁹
 על לעתיד לבוא ישקני מנשיקות
 פיהו ודרשו חכמינו ז"ל שהכוונה
 להתגלות צפונות ומסתרי התורה.
 וענין זה של התגלות פנימיות
 וסודות התורה תלוי במעשינו
 ועבודתנו כל זמן משך
 הגלות⁶⁰, כמבואר בתיאור מעשינו
 ועבודתנו כעת קובעים עד כמה יהיה

53 תקו"ז תס"ט (קיב, רע"א. קיד, רע"א). 54 ע"פ שלח טו, כד. 55 תהלים טז, ח. שו"ע או"ח בתחלתו. 56 משלי טו, טו. שו"ע שם בסופו. 57 מגילת ז, ב. 58 ראה סה"מ תרמ"ז ע' פז. תרנ"ז ע' שנו. המשך תרס"ו ע' כג. ע' תקמו. 59 שה"ש א, ב ובפרש"י. 60 תניא רפ"ז.

וקבל היהודים את אשר החלו לעשות

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 גילוי האלוקות בעולם לעתיד לבוא, ועבודתינו היא כולל גם הענין מתן-תורה⁶², שגם אז היה גילוי אלוקות לעין כל ובכל חלקי הבריאה
 2 דהפצת המענינות של תורת
 3 החסידות שהוא מעין הגילוי
 4 הפנימיות התורה דלעתיד-
 5 לבא, שעל-ידי-זה באים ידי-זה באים להענין דישיקני מנשיקות פיהו
 6 להענין דישיקני מנשיקות
 7 פיהו לעתיד-לבא, הרומז כאמור
 8 גילוי מסתרי וצפונות התורה שאז
 9 יקונים היעוד דלא יפגף עוד
 10 מוריד⁶¹, שהאלוקות לא תהיה
 11 מכוסה בכנף' (בגד, לבוש) אלא תהיה
 12 בגלוי לעין כל כפי שקבר ה'ה
 13 לעולמים מעין זה בשעת
 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26

(61) ישעי' ל, כ. (62) תניא פל"ו.

אגרות קודש

ב"ה, כ"ח אדר, תש"כ
 ברוקלין.

הו"ח אי"א נו"נ וכו' מו"ה שלום יהודא ליב שי

שלום וברכה!

לאחרי הפסק ארוך, נתקבל מכתבו מבדר"ח אדר, ונעם לי לקרות בו, אשר לומד דא"ח ברבים, ובעיקר שכמה מהם אברכי ישיבה. ובודאי שלא יסתפק בכמות השומעים דעתה, אלא ישתדל שיתוספו כהנה וכהנה, שהרי נפש אחת מישראל עלי נאמר שהוא עולם מלא, ובפרט אברך ישיבה שבעתיד הקרוב יבנה בית בישראל, שכל הטבה בו, ובפרט הוספה בלימוד פנימיות התורה אשר בדורנו נתגלתה בתורת החסידות, הרי זו הוספה פנימית ועיקרית בביתו שיקים בשעה טובה ומוצלחת, וקי"ל.

לשאלתו האם יצרף אליהם החדשים שפנו אליו זה עתה לקבוע גם עמהם לימוד בהנ"ל, - מובן שתלוי זה באפשריות ההתאמה ביניהם וכו"ב.

לשאלתו באיזה מאמרים ימשיכו, - מובן שצ"ל במאמרים שהם מוגהים היטב. ולכן יהי זה במאמרים הנדפסים, ובפרט שהרי כמה מהם עם הערות וציונים וכו'.

ברכה לבשו"ט וכן מבריאות אביו שליט"א

מ. שניאורסאהן

נתעכב המשלוח, וז"ע נתקבל מכתבו מכ"א אדר ות"ח על הבשו"ט בהנוגע לאביו שליט"א.